СЕРБСКЕ НАРОДНЕ НОВИНЕ.

Новине наше излазе сваке седмице двапутъ а С. Нар. Листъ по еданпутъ.

ГОД X.

Пренумерирати се може на свак. ц. к. Пошти с полгод. ценомъ 5 фор. среб.

ЧИСЛ. 90. ПЕШТА, Неделя 16. Ноемврія. 1847.

УНГАРІЯ.

На упразднѣна два присѣдателска мѣста средоточногъ колегіюма цензуре наименовани су Іоан. Мадараши, вел. бележникъ Хевешке вармеђе, и Имре Чачко, Профессоръ Ѣурске Академіе.

Државни Соборъ у Пожуну.

Новем. 22-тогъ држано є седмо окружно засѣданіє, у комъ є заключеніє предидуѣегъ засѣданія о одостовѣреню државно-соборни посланика са маломъ промѣномъ примлѣно. Слѣдовало є за овимъ совѣтованѣ о одговору, кои се одъ стране Државногъ Собора на мил. кралѣв. предложенія дати има, предметъ у свима уставнимъ државама отъ найвеће важности. Сбогъ ове умолѣнъ буде Сенткиральи М. да бележничество овогъ засѣданія на себе прими. Важности ове ради и ми ћемо знаменитіемъ овомъ предмету говоре у цѣлости сообштити. Први є у овомъ вопросу проговоріо П. Шомшиѣъ Бараньске варм. посланикъ, овако: Важніегъ магновенія за развитакъ нашъ уставни одъ садашнѣгъ било ніє! — У средини пре поль столѣтія започета и траюћимъ послѣдньимъ 20 годинама са толикомъ патріотическомъ ватромъ продужавана политическа борба на толико страна разграната мнѣнія, сазревши временомъ, башъ се у оно време у мил. кралѣв. предложеніяма союжаваю, кадъ се партае на велику борбу спремаю. — Но ово и неможе бити другчіє; єръ, ако є истина да є срећа отечества боля и лѣпша будућность, цѣль, за коіомъ сви идемо; онда се послѣ ови ватрени препирка послѣ ови неспоразумнѣнія кодъ ове велике цѣли састати морамо, онда приватне користи у обштимъ користима изчезнути мораю. И што є ово велико магновеніє у смотренію тогъ вопроса вѣчъ овдѣ, а у смотренію више ньи што є близу, за то има свака партая, има и правителство своє заслуге! — Неодрицаема заслуга оппозиціє єсте она дѣятелность, съ коіомъ є у своє време умѣла пробудити вниманіє народа, съ коіомъ є смѣла противъ столѣтни предразсужденія подрети се и поћи неутрвеномъ стазомъ непознати реформа, но несумнителна є заслуга и конзеративне партае, што на напрасну промену столѣтни коренъ имаюћи установлѣнія ніє пристала; што є подъ штитомъ уставни закона налазећа се явна и приватна отношенія одъ нештедногъ разцепленя сохранила, што є сотимъ на изпитиванѣ вопроса реформа времена добила, сваку напрасность предупредила, и само сотимъ мирно преображеніє могућнимъ учинила. Редка мудрость правителства показує се сотимъ, што є оно препирке и неспоразумнѣнія међу уставнимъ границама непрестанно оддржати умѣло, што садъ, кадъ су се у смотренію многи вопроса мнѣнія очистила и желѣ се ясніє показале, кадъ се о томъ увѣрило, да є време, да у животъ ступе, вѣчъ приспѣло, овомъ не само на путъ нестае, него и само путъ показує, и на овай ступивши само започинѣ преображаванѣ. — Ово срећно соглашаванѣ кралѣве волѣ са найтопліомъ жельомъ народа називамъ я найвећимъ магновеніемъ уставногъ нашегъ живота, кое са патріотическимъ благоговѣніемъ треба да дочекамо, у кое треба да добіемо све оне велике успѣхе, за кое є крозъ толико година борба траяла, у кое треба да поберемо оне плодове, кое є подъ надзираніемъ брижльивогъ баштована време зрелости принело, у кое треба за лѣпшу и болю будућность да засеемо ону землю, коя узорана и урађена предъ нама стои.

△ Примѣтбе на србске нашности, IV.) Свеобште є данасъ мнѣніє у србскомъ народу, да ће Народни Соборъ само моћи нашимъ національнимъ неволяма помоћи; и я би скоро први біо, кои би то исто вѣровао, кадъ би законито емченѣ илити гаранцію како за брзо држанѣ те народне скупштине, тако и за врстно заступлѣнѣ наши обшти интересса одтудъ увиђао. Али вѣчъ є више одъ полъ вѣка проуило, одкадъ су се народне желѣ и неволѣ са светуюћега се Народногъ Собора године 1790. онде, гдѣ треба, предложиле; па какви є успѣхъ за презаслужени србски родъ слѣдовао? држанѣ истога Собора башъ до овы дана изостало. Бадава намъ є у 1844. г. као извѣстно говорено, да є Нѣг. цес. крал. Величество нашъ Народни Конгрессъ вѣчъ рѣшило*); бадава и данданашньи трубимо, да є држанѣ истога опетъ наново опредѣлено: човѣкъ што желі, то си и найбрже обриче, єръ мисли, да подобне желѣ никоме вреда, а себи особито користи носе. Но кадъ искреніє разсуђивати станемо „како ћемо?“ оно наше „шта ћемо?“ пробитачніє заступити, — одма насъ тужна мисао пробіє, да є то найтеже опредѣлити тако, да би свимъ обстоятелствама, кое на наше ствари упливъ имаю, савршено одговорити се могло. Ми сви више манѣ разговарати се обичествуемо о нашимъ народнимъ стварма, алъ — да рекнемъ безъ обзираня — колико имамо у народу намъ мужева, кои би досадъ вѣчъ све околности државнога намъ станя свестручно и вѣроватно изпитали и обѣлоданили народу тако, да овай у томъ смотреню сиянъ узоръ предъ очи добіє за сваколика обстоятелства? Ово є могла или наша хіерархія, или родолюбива Матица Србска съ одређеномъ наградомъ досадъ израдити дати, па би данасъ язніє изваяне налазиле се све истине, кое насъ тиште, и кое за праведность воюю. Околичине наше врло су критичне, и скоро свака прети, да намъ уштрба а не утѣхе принесе. Съ тога є необорно нуждно, да се народъ пре свега обучи и споразумѣ са самимъ собомъ, єръ иначе напредка нема; дакле на страну различность чина и станя, само нека грбъ имена и вѣре народне свугди и

*) О томъ нема сумнѣ. Учредн.

у срцу и у духу наше крви живи, па є тада безъ сваке сумнѣ наша побѣда, будуѣи ю и праведльивостъ царско-кралѣвскогъ трона неѣе обиѣи желити. Подобна би мисао требала да влада и у души правовѣрны Влаха, кои съ нама Србима подъ єдномъ истомъ хіерархіомъ іоште стоє, алъ — кадъ теженя и дѣла ньина одъ доцнієгъ доба проразсудимо, чини ми се, да имъ є главна намѣра сасвимъ противна. Зато се ево и не боимъ опетъ споменути, да мударъ и обозривъ рачунитель увѣкъ стара се, да би за времена іоште своє интерессе обезбѣдіо, докъ му т. є. гвоздене околичине саме све то не преиначе; а и символъ спасителѣвъ налаже, да ближнѣга любимо текъ као себе, дакле туѣе интерессе нисмо дужни нашима предпоставити, нарочито кадъ се то у слѣдству странски желя текъ нашимъ губиткомъ извршити може, безъ да би се другима зато вредъ нанео.

Знамъ я, да у политичномъ свѣту ако намъ є какви успѣхъ на срцу не смѣмо бити увѣкъ пессимисте, алъ є и то света истина, да нетреба ни оптимиста бити према онимъ обстоятелствима, коя никако лѣпшу зору непоказую на суморномъ зренику. Камо среѣе, да є се о нашимъ народнимъ стварима нѣкда у своє доба свестрански обозриво постарало, да насъ не би у такова критична положеня нашъ народъ дошао, да штоно веле каменъ одъ єдногъ безумногъ у море баченъ, сто мудри нису у станю оданде извадити. Међутимъ ніє ми ни одъ волѣ нитъ одъ потребе доказивати ползу илъ не ползу влашкогъ раздвоя; ако є Власима ту тежню чисто увѣренѣ „да ѣе срѣни бити“ зачедило, онда би ми Срби неправедни били, кадъ би имъ противно доказиванѣ намѣали. Коме є подобна пріятельска услуга на терету, тай є безуманъ, ако ю незнамъ изъ каквогъ призреня ужива; поштенѣ пакъ дародавца са собомъ доноси, да се нѣговъ поклонъ далѣ не намеѣе, чимъ га примацъ одбити намѣрава. Дакле и наши вѣрозакони садружици Власи, ако се чврсто непадаю напредку изъ онога у првомъ числу овы разлога споменута извора, слободно некъ се постараю свою савѣсть другчіє утѣшити, Срби, кои су и 1690 и 1737. године у унгарско австрійске државе послѣдньи прелазъ учинили и лѣпе по духу тадашнѣгъ времена привилегіє одъ хабсбургжкогъ трона добили, знаѣеду и у напредъ своє интерессе по могуѣству обстоятельства заступити у смислу они у найстаріой привилегіи нашой налазеѣи се увѣрительни рѣчи: „да се цѣо србски народъ, одъ свогъ по предельима нарочито му за свакдашнѣ пребиванѣ одреѣенимъ саставлѣногъ поглаварства управляти има.“ Власи особити привилегія немаю, и текъ су 1790. год. законоуставнимъ артикуломъ први нутъ єдноистой православной власти духовной са Србима слюблѣни; нити се ни у самомъ Декларатoріюму одъ 1779. лѣта осимъ Срба о другомъ пароду рѣчь води: дакле по каквомъ основу и начелу могу собствену влашку хіерархію тражити? То нека є ньина брига. Насъ православне Србе само гвоздена дужность опоминѣ, да свою Србску нашиность по смислу праава и привилегія мужески одржимо и утврдимо, а раздвоєнѣ нитъ да подстрекавамо нитъ пречимо; догодили се пакъ та появлѣность*), онда имамо на особите неке околности пазити. Ѣ. К.

Изъ Славоніє. — На противъ мѣнію онога протопресвитера, коимъ се станѣ нашегъ свештенства поболшати мисли, наводимъ. У случаю, ако на найпонизніє прошеніє найправедніи и наймилостивіи царъ и краль нашимъ Господамъ Епіскопомъ доминіуме или поне ону десетину што нашъ народъ римскому Епіскопу дає, неби опредѣлити умилостивіо се, онда треба да народъ конвенцію и пароси Сидоксію Епіскопима плаѣати одолжени буду. Осимъ тога одъ больи Епархія нешто одузети и слабима додати, тако, да найманѣ Епіскопъ 10.000 фор. ср. имаде годишнѣ плате. Парохіє умалити, и на 150 домова єднога на 250 два и тако преко 500 домова 3 пароха поставити. Парохіє у 3 классе ставити тако; да парохъ 1 классе 300 друге 400, 3-ѣе 500 фор. а прота 600 фор. сребра годишнѣ добива: наравно парохіяну мѣсто бира морали би у новцу одъ землѣ конгруу, као што у горни 8 регименти Римляни плаѣаю съ порціомъ царскомъ плаѣати и свагди квартиръ, башчу, и друго потребно станѣ давати. Осимъ тога сессіє су узаконите и не би добро било, да се одузму свештеникъ занятъ будиѣи духовномъ службомъ у званію да не би неослаблявао, сессіє да се одъ обштинске работе подъ добримъ надгледомъ обдѣлаваю и готове бикту али свештенику оддаю, а зато свештеникъ сву прописану штолу да оставити или нетражити одолженъ буде. Фондъ народни и оно 11.630 фор. ср. монастира како ти и клирикални новци на гимнасіюмъ, семинаріюмъ и богословію обратити. Овдѣ се разумѣ и плата свію профессора, за олакшати народу, свештеникъ самь да вѣнчава безъ протине цедулѣ, а послѣ вѣнчаня на кратко прота и іоштъ 2 свештеника на то одреѣена сваке године єданъ путъ, да све, башъ и протину парохію, цркву а и протоколе извиде, и то некъ се зове духовна комиссія. Сви у свештенически чинъ ступити желеѣи философію да свршити мораю, и благонравни бити. Консисторіюмъ изъ 12 лица и предсѣдателя свагда да буде, и сваки 40 фор. ср. годишнѣ діурне да прима. Изъ меѣу 12 ассесора 2 мирска ассесора, кои праава разумѣю, свагда да буду. Одъ консисторіума сви, какво ни будъ ухлѣбленіє просили, испиту явномъ да подлеже, и консисторіумъ дужанъ да буде, три лица одъ старіи узимаюѣи у кандидацію ставити. Нормалне школе свуда по примѣру у граници завести, и науке предавати се имуѣе прописати. Проте за директоре съ она 2 свештеника т. є. духовну комиссію поставити. Учителѣ свуда капелане и діяконе клирике поставити съ платомъ 100 фор. ср. гдѣ капеланъ у време школе, парохіялну службу совершавати морао буде, онде парохъ или прота 50 фор. ср. годишнѣ платити му дужанъ да буде. І. М.

Пешта. — На помоѣь бѣдне удовице ѣурскогъ свештеника и нѣны седморо недорастли сирочади милостиню принели су: Г. Давидъ Коньовиѣъ, сл. кр. града Сомбора В. Судія 5 фор. ср., Г. Петаръ Коньовиѣъ, сл. кр. града Сомбора Вице Нотаръ 2 фор. ср.

ХОРВАТСКА и СЛАВОНІЯ.

Погледъ на нашъ прошавши Соборъ. — Као што поедини приватни люди радо се огледаю на дѣла своя, промишляваюѣи, што су наредили: тако, мислимъ, да неѣе сувишно бити, ако очи народа обратимо на оно, што се є у нѣговомъ политичкомъ животу догодило. — Соборъ нашъ є біо знаменити, и то тако знаменити, да ѣе 23-ѣи Октоберъ епоху у нашой Исторіи учинити, Дванаеста є прошла година, одкадъ є нашъ народни єзикъ ступіо на позориште литерарно, и ето садъ су изрекли Станови и Редови отечества нашегъ: да су пронашли, да є време дошло, да се єзикъ народни на полѣ политичко у службени животъ уведе. Заиста можемо Богу благодарити, да смо подъ жезломъ праведне владе крѣпостю и родолюбіємъ нашега народа у дванаестъ година тамо дошли, камо су насъ наше найсветіє желѣ вукле. Шта є дванаестъ година у животу єдногъ народа? Поедини люди вишепута цѣли свой животъ проиграю за достигнуѣе намѣре своє, пакъ немогу до цѣли доѣи . . . а камо теже є народу поступати, кои сто запрека, сто обзира, сто и сто воля, и сто и

*) Некъ намъ неприми за зло Г. Дописатель ово мало питанѣ: Зашто за Бога то одцѣпльиванѣ одъ свію списателя, зашто нити появленіє, нити появленѣ, нити одъ све неволѣ появъ, него появлѣность? Erscheinlichkeit? Учредн.

сто година имаде предъ собомъ, докле напуни листове, кои су за нѣга опредѣлени у кньиги великога свѣта! — Сваки отечестволюбацъ три велика одсѣка предъ собомъ мора да мотри; еданъ е: прошастность, у ньой стои коренъ народа; — други е: садашньость, у ньой е клица и стабло, кое изъ нѣ ниче; — а трећи е: будућность, тай одсѣкъ крie цвѣтъ и плодъ! Ладнокрвно дакле, мирно, паметно треба мотрити прошастность, мудро, крѣпко и крѣпостно треба чувати клице, садити и сеати, гди фали, и весело те поуздано гледати у будућность. Наше е отечество у особитомъ положаю. Друга е влада наша, друга е круна наша, и други смо ми. Влада наша е нѣмачка, круна наша е унгарска и мађарска, а ми смо Славяни. Премда су интересси ови различни, ипакъ намъ вовѣкъ тамо тежити треба, да ово све у едно сложимо тако, да нити другимъ, нити себи нешкодимо. И то можемо, кадъ само цомислимо, да насъ главни интересъ, именито духъ државни, духъ конштитуцie веже, кои се може чувати, бранити и промицати свакимъ езикомъ, и то тимъ сигурнie, чимъ се болѣ кои народъ у своимъ себи природеномъ народномъ бићу развie. — Свакога дакле законотворца и политика прва е дужность, упознати станѣ и потребе свога народа. — То е Соборъ нашъ извршио, чимъ е учиніо, што намъ найболѣ потребно біяше, именито укрѣпленѣ народности наше. Свака друга политика нездрава и незрела е іоштъ за насъ, еръ нie моћи паметно захтѣвати, да буде одма за зоромъ и по дана. Зато отважно кажемъ, да нисамъ одобравао, нити садъ неодобравамъ оне претеране рѣчи и саняріе, кое су у име оппозицie унгарске по нечистомъ духу у нашемъ Собору говорене биле; рѣчи ове пророци су крвави призора и бѣдни случая, кои су велике и яке народе грозовитомъ уздрмали рукомъ; рѣчи ове саника су за насъ, кои смо іоштъ незрели, несложни и душевно слаби; рѣчи ове позивъ су кодъ насъ къ анархіи, коя би намъ и народности нашой конечну пропасть приправила. Но тѣши мене надежда, да ће рѣчи ове проћи као празанъ шумъ. Домородци наши нека у изображености траже сласти, у мужевномъ чуваню слободе и народности, у мирномъ и честномъ поступаню и напредку, не пакъ у неслоги, мржньи, разузданю и рушеню! — Мужевно се треба осовити, али уедно почитовати законъ, почитовати редъ, почитовати крѣпость! Ми нећемо натрагъ, него напредъ, али ипакъ нећемо само рушити, не главомъ у зидъ, него каменъ за каменомъ вадити изъ старе куће, кою поновити треба, тако да съ временомъ безъ разореня куће отаца, већъ поправляюћи ю, угледамо едномъ у новой сгради нову и болю срећу. То е истинита мисао, истинита желя моя, кою да срећно постигнемо, мое слабе силе никада нећу узтегнути. (Хор. Сл. Дал. Нов.)

Изъ Загреба. — Окт. 26-тогъ држала е туропольска обштина скупштину за израђенѣ упутствія за свога посланика на држ. унг. Соборъ. Премда кралѣвски позивъ у овомъ смотренію іоштъ стигао нie, ништаманѣ предала е обштина повѣрително писмо Ант. Іосиповићу, одредивши му осимъ трошка за обиталиште и путованѣ дневну плату 8 фор. сребра. — Діурна да како главна е стварь, на ово се нie могло никако заборавити! А и остало е све у реду, само е една маленкость позорность сакуплѣне ове Господе мимоишла, имено, имаю ли Туропольци прааво избирати посланика? — Као што смо познали, овай туропольски назови посланикъ већъ е у Пожунъ отишао, да наступи свое ново званіе. Но питанѣ е: хоће ли га Соборъ признати? — Ми то управо отричемо, еръ будући да Соборъ нie точно закономъ уређенъ, главно е правило у препорни случаеви „обстоећи обичай.“ По овомъ обичаю позива се туропольски жупанъ на Соборъ као „homo regius“, као што су н. п. велики жупани вармеђски; кралѣвски позивъ неуправля се на туропольску обштину, него само на ньиногъ жупана: знадемо пакъ, да туропольска обштина нема засадъ правога жупана (будући да е Г. Іосиповићъ обуставлѣнъ), него само намѣстника. Као што се дакле кралѣвски позивъ на Соборъ непошиля администратору вармеђе, ако нема великога жупана: исто тако неће позивъ тай доћи ни на туропольскогъ намѣстногъ жупана, будући да е прааво ово свагда съ лицемъ скопчано. Туропольци се вальда надаю, да ће ихъ оппозиція подупирати, ако себи буду присваяли право пошиляня на Соборъ намѣстнога жупана; но оппозиція тога чинити неможе, еръ би тиме отворила соборска врата и вармеђскимъ администраторомъ. — Можда ће нѣтко приговорити, да е Туровополѣ окружіе, кое себи може изабрати посебнога посланика. — Становски столъ признао е то, истина, изъ особне симпатіе прама туропольскому жупану; но закона у томъ нема, а и неможе бити, докъ е годь Туровополѣ составна часть Загребачке вармеђе, доклегодь одлуке Загребачке вармеђе нѣзинъ судацъ у Туропольу извршуе. Ако Туропольци желе имати свога посебнога посланика на обштемъ Собору, треба да имъ постане обштина независнимъ окружіемъ, као што е н. п. куманско или язко. — Треба дакле да причекаю, докъ се изврши врућа желя све землѣ — докъ се еманципираю одъ Загребачке вармеђе, па ће онда моћи казати, да су слободно окружіе, а на овомъ темелю моћи ће имъ Соборъ подѣлити прааво избраня посланика. — Но све да већъ и сада имаю прааво избираня посланика у найпространіемъ смислу, овай ньовъ назови-посланикъ неби могао мѣста заузети у Собору, будући подъ акцію ставлѣнъ, и одъ званія обуставлѣнъ. — Дневникъ Собора одъ године 1830-те біо би ихъ о томъ извьстіо, да су га за совѣтъ упитали. — А сами су Туропольци найвише сметали, да се парница ова досадъ nie свршила, — дакле су себи сами криви, што „Turmezö“ неће парадирати у соборскомъ именику. — Одавде видимо, да овай назови-посланикъ туропольски у исту категорію спада съ тако званими посланици Загребачке вармеђе, и да за ову Господу нема мѣста ни за великашкимъ столомъ, ни за становскимъ. Гдѣ ће дакле сѣдити?

СЕРБІЯ.

Београдъ, 7. Новембра. — Г. Стоянъ Симићъ, предсѣдатель совѣта, као што е у Срба обичай славити, празнуе и онъ св. Архангела Михаила, кои на сутрашньи данъ, т. е. 8. Новембра сваке године пада. И хвалѣни Господинъ, поредъ свега тога, што онъ на исти данъ свое госте пристойно дочекуе, опетъ зато и сиротиню бѣдну не заборавля, и сваке године о сказаномъ празнику 500 гр. чарш. Управителству вароши Београда доставля, да се сиротиньи подѣле; као што е то и ове године учиніо, знаюћи. да су дрва скупа, а и брашно стои на великой цѣни. Честь и хвала дарователю! Тако би требало, да сваки онай, кои о своіой слави изобилно госте части, опомене се и оне бѣдне сиротинѣ, коя ни хлѣба ни огрева, на овомъ рђавомъ и скупомъ времену, нема. И овомъ лѣпомъ примѣру сви имућни грађани наше вароши треба да подражаваю.

Високославно попечителство внутреньи дѣли издало е подъ 27. Новембра 1846-те године началничеству окружія пожаревачкогъ налогъ, да оно своимъ окружномъ Физикусу наложи, да онъ нарочито вниманіе обрати: 1-во на мѣста, по коима се отровна мушица, коя свакога пролећа толику стоку утаманюе, леже; 2-го на време, кадъ се она появлюе; 3-ће на причине и окрестности, подъ коима се она леже; 4-то на начинъ, на кои се та ситна мушица развія; 5-то да се побрине послѣ свега овога и до-

казати, да се та мушица само по извѣстнимъ мѣстима и изъ извѣстни причина лежи; 6-то да сво нѣгово дѣлованѣ на то управи, како ће средства предложити моћи, да се та у рѣчи стоећа мушица, ако не искорени, а оно баръ умали. О свему пакъ, што опитомъ дознао буде, да подробно извѣстіе и мнѣніе своє овамо поднесе. Успѣхъ изданогъ овога налога наградіо є савршено старанѣ попечителства овогъ, будући да похваледостойно извѣстіе окружногъ Физикуса господина Я. Медовића одъ 20-га Септ. т. г. Н. 35. Високосл. попечителству внутреньи дѣла окружнимъ началничествомъ спроведено, не само найдодостаточніе очекиваню у свему саотвѣтствує, но и основна доказателства подає, да є исти Г. Физикусъ постанѣ и развитакъ отровни овы мушица пронашао. Тако се достовѣрно надати можемо, да ће правителство, осниваући се на пуноважна доказателства, коя су му овимъ преднаведенимъ извѣстіемъ доставлѣна, у станю бити къ утаманьиваню ти отровни мушица приступити.

(Срб. Беогр. Нов.)

ВЕЛ. БРИТАННІЯ.— Лондонъ, 16 тогъ Нов. — Новине су пуне слутеня о предпріятіяма предстоећегъ засѣданія Парламента, но будући да є овай веćъ предъ врати, зато ћеду се све ове сумнѣ скоримъ рѣшити, и ніє вредно оне тайне изтраживати, кое ћеду скоро явне да буду. Єдне Новине пакъ управо веле, да ни самь министеріюмъ іоштъ незна, шта ће чинити. Новине „Тимесъ" непрестанно потврждаваю, да ће се Парламентъ само на то ограничити, да министеріюмъ одговори сбогъ тога, што є Карту Банке сушпендирао, освободи, пакъ да ће се одма разићи.

ШВАЙЦЕРСКА. — Све є овдѣ у ратномъ движенію, села су тако пуна войника, да путникъ тамо съ тежкомъ мукомъ квартира добити може. Раздраженость духова найвиши є степенъ достигла. Веćъ є више доста крвави борба било. Фрайбургъ, кои се у своимъ проклама-ціяма толико хваліо, да ће свою свободу, самосталность и вѣроизповѣданіє до последнѣ капи крви бранити, кои се толико мѣсеци са усипнимъ трудомъ за ратъ приправляо, безъ и найманѣ борбе се предао.

Союжене Сѣверно-Американске државе. — Електрически телеграфъ одъ Монтреаладо Невъ-Іорка готовъ є, 1020 енг. миля дугачакъ. Єдне американске Новине веле: „човѣкъ є онаково створенѣ, кое са сунчанимъ зрацима молує (разумѣва се дагеротипъ), са паромъ путує) разумѣваю се парни бродови), и са муньомъ говори (разумѣва се електрически телеграфъ.)

СТИХОТВОРЕНІЯ ЛУКІАНА МУШИЦКОГЪ

Кньига IV.

Три су Кньиге Стихотворенія Лукіана Мушицкогъ досадъ скуплѣне и на свѣтъ издане. Ево садъ и Четврте, кою є Г. Георгій Мушицкій Медицине Докторъ скупіо, а я долеподписани на свѣтъ издаємъ и обявлюємъ, па заедно предраги намъ родъ србски на предуписаніє позивамъ; овдѣ би било мѣсто, препоручивати, и похвалама узносити дѣло, кое се на свѣтъ издає, и доказивати да є вредно таково имати, дакле и предуписати се. Но я се навалице уздржавамъ одъ тога, єръ би то значило мислити, да србски родъ Мушицкогъ и нѣговъ велики духъ и савршенство производа нѣгови непознає, а то о србскомъ роду мислити био би грѣхъ неопростими.

И шта би самъ я къ похвали онога додати могао, коега є савъ учени свѣтъ за живота и по смрти славіо, и коимъ се србски родъ праведно дичи и поноси, и поноситће се до найпозднiи вѣкова, шта самъ велимъ я, къ слави додати кадаръ онога, коега учени Копитаръ у Грамматики славенской Добровскога (стр. 706 год. 1822.) Србскимъ Хораціємъ и найвећимъ познавателѣмъ наука изображеніє Европе, равно као и обоега єзика — Славенскогъ и Србскогъ — народа свога Serborum Horatio, et cultioris Europae literarum aeque ac suae gentis utriusque linguae scientissimo именує; и о коме се велики Славенства списатель Шаффарикъ у Исторіи Славенски єзика и кньижества (стр. 216. 1826.) изразіо, да у стихотворству — Одама — Мушицкога классическа Муза савъ србски Парнасъ представля (hier repräsentirt Musitzky's klassische Muse gleichsam den ganzen serbischen Parnaß), и о коме се послѣ смрти нѣгове у Лѣтописима Іордановимъ за Славенско Кньижество говори: „Шта є Мушицки у своме неутрудимо дѣятелномъ животу као свештеникъ, поета и патріотъ — шта є поредъ тога као ревностни одушевлѣни Славистъ чиніо и дѣйствовао, то є одъ толико пространнога благодетнога значеня за Србство' да се нимало сумняти нетреба, нѣга са найзнаменитіима мужевима садашнѣга Славенства успоредити." Was Musitzky in seinem rastlos thätigen Priester — Dichter — und Patriotenleben, was er überdieß als ein eifriger, begeisterter Slawist that und leistete, ist von so umfassender, segenvoller Bedeutung für das Serben- und Altslaventhum, daß man wohl kein Bedenken tragen darf, ihn den interessantesten Männern des modernen Slaventhums anzureihen. 1844. Bd. I. S. 2.

Мени дакле при овако похвалномъ, и славномъ имену Списателя ништа неостає казати, него увѣрити Читателѣ, да є дѣло, кое ће осимъ остали стихотворни производа, поглавито садржавати надписе нарочито о србскомъ кньижеству у четири кньиге, веćъ у печатню предано, и да ће износити 12 — 15 печатани табако, и да ће моя особита старость бити, како да и внѣшни изгледъ красотомъ своіомъ внутерньой доброти и лѣпоти дѣла одговори. Цѣна ће кньиге бити 3 цванцига. За скупителѣ умоляваю се сви, кои на то волѣ и ревности имаю; кои ће на 10 пренумеранта за знакъ признателности єданайсту на даръ примити. Предуписаніє трає до конца мѣсеца Ноемв. о. г., до кога времена умоляваю се ГГ. Скупительи, да би имена Предуписника на мене у Нови-Садъ послали.

У Новомъ-Саду 1-га Октобра 1847.

П. И. СТОЯНОВИЋЪ
Кньигопродавацъ.

Цѣна ране у грошићи у шайну.

	Пешта. 19. Октомв. пешт. мер.		Веспримъ. 22. Октомв. пож. мер.		Мисколцъ. 27. Октомв. пож. мер.		Мошонъ. 28. Октомв. пож. мер.		Ђуръ. 23. Октомв. пож. мер.	
Жито .	305	350	180	227	295	300	210	250	210	240
Наполица .	260	280	157	180	180	185	170	190	190	200
Ражь . .	230	246	127	140	160	165	170	180	170	175
Єчамъ . .	152	—	90	100	100	105	105	120	120	124
Зобь . .	85	90	60	61	40	65	70	80	64	66
Кукурузъ .	100	110	80	90	75	80	80	160	68	72

Станѣ Дунава.

У Пешти.

27. Ноемв. п. р. 5′ 11″ 0‴ н. 0.

Течай новаца у Бечу 25-огъ Ноемв.

Државне облигаціє	са 5 на сто	106
— —	„ 4 „ „	93
— —	„ 3 „ „	66
Заямъ одъ г. 1834. са изиграв. одъ 500 ф.		$787\frac{1}{2}$
— 1839. — 250 ф.		$301\frac{1}{4}$
Банкъ-акціє		1618
Дунавскогъ Паробродства . . .		625
Унгарскогъ Средоточногъ гвозд. пута .		$99\frac{3}{16}$
Пештанскогъ сталногъ моста . .		—
Естерхазини Лозови		63
Царски дукати	4 ф. 41 кр.	

Лутрія.

Будимъ, 13. Ноемв.					Бечъ, 20. Ноемв.				
37.	16.	56.	63.	24.	82.	19.	73.	81.	48.

Учредникъ и Издаватель Ѳеодоръ Павловичь. — У Пешти М. Дороѳеє улици Nro. 20.

У ПЕШТИ, писмени І. Баймела.